

HET GEBRUIK EN DE BRUIKBAARHEID VAN ORTHOPEDISCH A-SCHOEISEL IN NEDERLAND

Jaap van Netten, onderzoeker

In Nederland wordt er ieder jaar meer dan 50.000 paar orthopedisch schoeisel A (OS) voorgeschreven en afgeleverd. Er is echter maar weinig bekend over het gebruik en de bruikbaarheid hiervan. Daarom is er in 2005 een groot onderzoek opgestart door wetenschappers van het Universitair Medisch Centrum Groningen, in samenwerking met 12 orthopedisch schoentechnische bedrijven.

DOEL

Het doel van dit project was om inzicht te krijgen in de hoeveelheid gebruik en de aspecten van de bruikbaarheid van OS in Nederland, en inzicht te krijgen in verbanden tussen het gebruik van OS, aspecten van de bruikbaarheid van OS en de persoonlijke kenmerken van patiënten die OS krijgen. Na enkele jaren onderzoek beschrijven wij hier de resultaten. Deze zijn uitgebreider beschreven in een rapportage en in wetenschappelijke artikelen.

VRAGENLIJST

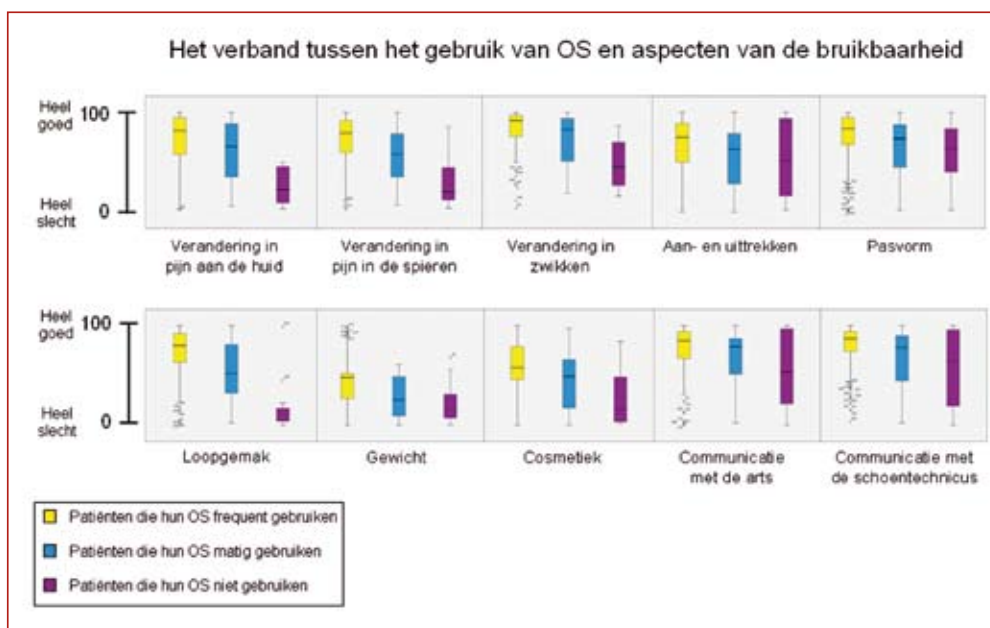
Voor het onderzoek werd door twaalf orthopedisch schoentechnische bedrijven een vragenlijst uitgereikt aan patiënten die voor het eerst van hun leven OS kregen, waarna de patiënten deze thuis in konden vullen en naar de onderzoekers stuurden. Drie maanden nadat het definitieve OS was afgeleverd stuurden de onderzoekers een vervolg vragenlijst naar de patiënten. Door 339 patiënten werden beide vragenlijsten ingevuld (respons 67%). Drie maanden na het afleveren van

het OS, droeg 81% van de patiënten OS frequent (4-7 dagen/week). Door 13% van de patiënten werd OS matig gebruikt (1-3 dagen/week), en 6% van de patiënten gebruikte OS helemaal niet. Kort na het afleveren van OS is niet gebruiken van OS dus geen groot probleem.

BRUIKBAARHEID

De volgende aspecten van de bruikbaarheid van OS werden gemeten: veranderingen in loopmogelijkheden, in wonden, in pijn en in de last van zwikken, het gemak van aan- en uittrekken, de pasvorm, het loopgemak, het gewicht van OS, en de tevredenheid met het uiterlijk en

de communicatie met de arts en orthopedisch schoentechnicus. Vrijwel alle aspecten werden door 60% tot 80% van de patiënten als goed tot heel goed beoordeeld. Uitzonderingen waren het uiterlijk (45% van de patiënten beoordeelt hun OS als mooi, 40% neutraal, en slechts 15% als lelijk) en het gewicht (bijna 40% beoordeelt OS als zwaar tot heel zwaar).

VERBAND

In dit onderzoek werd een duidelijk verband gevonden tussen het gebruik van OS en aspecten van de bruikbaarheid. Bij alle aspecten van de bruikbaarheid was te zien dat patiënten die hun OS frequent gebruiken positiever scoren dan beide andere groepen, en dat patiënten die hun OS matig gebruiken positiever scoren dan patiënten die hun OS niet gebruiken. Dat geeft aan dat alle aspecten van de bruikbaarheid van OS belangrijk zijn bij het vervaardigen van kwalitatief goed OS. Tussen patiënten zaten wel veel verschillen, maar deze konden niet verklaard worden op basis van persoonlijke kenmerken. Alle aspecten van de bruikbaarheid werden gelijk beoordeeld door mannen en vrouwen, door patiënten met diabetes en patiënten met reuma, en door patiënten uit Noord-, Oost-, Zuid- en West-Nederland. Ook tussen de leeftijd van de patiënten en de aspecten van de bruikbaarheid zat geen verband. Het is dus belangrijk om bij iedere individuele patiënt te kijken welke aspecten van de bruikbaarheid belangrijk zijn en dit goed en individueel te evalueren.

VERVOLGONDERZOEKEN

Naar aanleiding van deze resultaten worden er op dit moment al twee vervolgonderzoeken gedaan. Ten eerste zal gekeken worden wat de hoeveelheid gebruik van deze groep patiënten na ongeveer 1,5 jaar is. Daarnaast zal worden onderzocht of we meer inzicht kunnen krijgen in de individuele verschillen en het belang dat aan verschillende aspecten van de bruikbaarheid wordt gehecht.

Er is nog ruimte voor verbetering, maar al met al geeft dit onderzoek een positief beeld van OS in Nederland.

Heeft u nog vragen over dit onderzoek, of wilt u graag het volledige rapport eens lezen? Neem dan gerust contact op met de heer Van Netten: s.j.j.van.netten@rev.umcg.nl of 050-3618042.